

o değilse başkasıdır /
if not that, it is another

Necmi Zekâ

Komet'i Bulan Kometler

İyi büyücü nasıl olur? Novalis'e göre, kendi büyülerini "başkaları tarafından yaratılmış özerk fenomenler" olarak görebilen, kendini de büyüleyebilen kişi, en iyi büyücüdür.

Komet Mars Sanat Galerisi'nde bunu gerçekleştiriyor. "Farkına Varmadan Farkında Olmak" sergisiyle, bu imkânsız büyücü tanıma oldukça yaklaşıyor. Kendi "öz işler"ine bile (yeterince başarılı bulmadığında) "bunların benimle bir ilgisi yok" diyebilen bir sanatçının tesadüfen edindiği, başka birinin elinden çıkma temrinleri sahiplenmesinin neden büyüleyici olduğuna geçmeden önce, serginin sıradışı öyküsüne kısaca bir göz atalım: Paris'te yaşayan karikatürist-desinatör Sinan Bıçakçı, medar-ı maişetini temin gayesiyle üreteceği ölüdoğa çalışmaları için, çeşitli yağlıboya alıştırmalar yapar. Yıllar sonra, bu öğrenme sürecinden geriye kalan temrinler Bıçakçı'nın kızı tarafından Komet'e verilir. Bu eskizlerden bazılarıyla, ikibinli yıllarda Komet'in "alto-modern" diye adlandırdığı, "ultra kontrollü form münasebetlerinin münasebetsizliğini" aradığı işler arasında hayret verici benzerlikler vardır. (Bıçakçı teknik öğrenmeye, Komet ise ilk-el'e, geriye doğru gitmeye çalışırken, ortak, paralel bir ânda buluşurlar.) Sonunda, "buluntu Kometler" gelip, Komet'i bulur ve sanatçımız yüzlerce temrin arasından seçtiği bazı Bıçakçı işleriyle bir "Komet sergisi" açmaya karar verir.

Bu serginin olağan, orijinal "bir Komet sergisi"nden farkı sadece sonradan sahiplenilmiş, kendi bünyesine katılmış, "üvey işler"lerden oluşması değil, adeta bir "Doppelgaenger" (ikiz) sergisi olmasıdır. İnanılması güç bu karşılaşma, Kafka ya da Borges öykülerini hatırlatır bize: Hangisi hangisinin hayalidir, ikizlerini bulan resimlerin akıbeti ne olacaktır?... Çoğu Doppelgaenger öyküsünde olduğu gibi, burada da artık biricik (benzersiz) olma sona ermiştir; bu durum karşısında şaşkınlığın yanı sıra bir ürperti de duyarız. Komet resimlerindeki (resam Komet'teki) kuvvetle muhtemel "artık kendi olmama korkusu"nu merak ederiz. Komet bu temrinleri kompozisyon, teknik, niyet açısından çok farklı nitelendirip, görmezlikten gelmek yerine, ikircikli, sonuçta riskli bir durum yaratmayı, belirsizlikle doğrudan (açık açık) yüzleşmeyi tercih etmiştir. Oldukça a-tipik bir "appropriation" (el koyma, sahiplenme, temellük etme) durumu yaratmıştır. Sergiyi elbette "appropriation" tartışmaları (özellikle R. Krauss, N. Bourriaud metinleri) üzerinden okuyabiliriz: Burada, "modernist orijinallik miti"ne, tekil-çoğul ikiliğine karşı bir

yıkım girişiminden de söz edilebilir, üretim-sonrası paylaşımına yönelik bir edimden de... Öteden beri, “özerk estetik idealini çelmeleyen ilgiler”e sahip Komet (tabir O. Koçak’a aittir), burada bir bakıma, kendi olmadan kendini çoğaltma durumuna geçmektedir.

“Farkına Varmadan Farkında Olmak” sergisini herhangi bir el koymadan, sahiplenmeden ayıran şey, neredeyse öz-yıkıma varan bir öz-el koyma (self-appropriation) olmasıdır. Belki de bu açıdan, sergiyi ‘tipik’ bir “öz-bağışıklık” (oto-immünite) vak’ası olarak görmemiz gerek. Derrida haklı olabilir: Yaşayan ego, kendini biricik, canlı bir ego olarak kurabilmek için, ego-olmayana, düşmanına, karşıtına karşı bağışıklık savunmaları oluşturur. Ancak bunları hem kendi için, hem de kendine karşı kullanır. Bünyesindeki dokuları yabancı olarak algılayıp, kendine saldırmaya başlar. İçeri-dışarı ayrımını sarsan (hayatın cilvesi) öz-bağışıklık belası, Komet’in “altomodern”ine de (bu sergiyle) dramatik bir boyut kazandırmaktadır. Bu sergi iyi bir büyücünün, her şeyden önce kendi hayretini sergilerken, bizi hayret ettirmesidir. Egonun netliğini bulandırması, rehabetini sekteye uğratması, her tavrı yıkan bir tavır sergilemesidir. Bize, kendi kendini büyüleyişini izlettirmesidir. Komet’in bir şiirinde dediği gibi: “...hakikatin suçu bu / suçsuz değil / her zaman yeniden gelinmiş (görünmüş gibi) / elinin üstüne yatmış / bir kirpi yavrusu ile / kendimizi irdeliyoruz.”

Necmi Zekâ

Komets that Found Komet

What makes a great magician? According to Novalis, the best magician is the one who can view his own enchantments as “autonomous phenomena created by others,” one that is also able to enchant himself. Komet realizes this at the Mars Architectural Research Studio. At his exhibition, “Realizing Without Realization,” he comes pretty close to this impossible definition of a magician.

Before we proceed to explaining why it is enchanting to see an artist, who may say “these have nothing to do with me” referring to even his “self works” (when he doesn’t find them adequately successful), may own up to practices made by somebody else, let us take a brief look at the extraordinary story of the exhibition: Paris-based caricaturist-painter Sinan Bıçakçı practiced with oil in a variety of still-life works with a view to sustaining his livelihood. Years later, the practices that remained from this learning process were given to Komet by Bıçakçı’s daughter. Some of these practices bore amazing similarities with the works, which were called by Komet as “altomodern” in the 2000s where he sought the “impertinence of the ultra-controlled relations of form.” (Bıçakçı and Komet met at a parallel moment as the former strived to advance forward, towards competence while the latter moved backward, towards the first hand/primitive.) Finally, “found Komets” came and found Komet, and our artist decided to open a “Komet exhibition” with works by Bıçakçı he selected among hundreds of practices.

This exhibition differentiated itself from ordinary, original “Komet exhibitions” not only with its composition that featured “adopted works” that were later owned and incorporated, but also in its being a “Doppelgaenger” (double) exhibition. This hard to believe encounter reminded us of the stories by Kafka or Borges: Which one was the reflection of the other; what would be the fate of the paintings that found their doubles?... As in most Doppelgaenger stories, here, too, the state of uniqueness (matchlessness) came to an end; faced with this situation, in addition to astonishment, we also feel a certain shiver. We wonder about the most probable “fear of no longer being oneself” in the paintings of Komet (in Komet the painter, too). Rather than ignoring these practices on the ground of the differences in composition, technique, and intent, Komet preferred to create an ambivalent, ultimately risky situation, and to directly (openly) face uncertainty. He has created a highly atypical state

of “appropriation.” We can surely interpret the exhibition over these “appropriation” debates (texts by R. Krauss, N. Bourriaud, in particular). Here, one can speak of both a destruction attempt against the “modernist myth of originality,” singular-multiple duality and a “post-production” action aimed at sharing... Komet, who has had “interests that tripped the ideal of autonomous aesthetics” all along (phrase coined by O. Koçak), in a sense proceeds to the state of self-reproduction without being self.

What separates the exhibition “Realizing Without Realization” from any appropriation is that it is a self-appropriation that almost comes to self-destruction.

Perhaps, from this perspective, we should view the exhibition as a ‘typical’ case of “auto-immunity.” Derrida may be right after all: In order to reestablish itself as a unique living ego, the ego forms immune defenses against its adversary, its opposite. However, it directs these both for and against itself. It perceives the tissues in its own body as outsiders, and starts to attack itself.

The self-immunity nuisance, which shakes the inside-outside distinction (part of life’s rich tapestry), also introduces a dramatic dimension to Komet’s “altomodern” (in this exhibition). This exhibition is how a good magician astonishes us as he exhibits his own astonishment before everything else. It is the clouding of the clarity of the ego, hindering of its complacency, its demonstration of an attitude that destroys all attitudes. It is how it makes us watch the way it enchantes itself. As Komet says in one of his poems: “...this is the fault of truth / it is not blameless / it is always as if revisited (reappeared) / with a baby porcupine / lying down on its hand / we tackle ourselves.”

Translated by Bülent Çınar

Bu katalog 19 Kasım - 24 Aralık 2011 tarihleri arasında MARS Mimarlık Araştırmaları Stüdyosu'nda düzenlenen Komet 'O Deęilse Başkasıdır' sergisi nedeniyle 500 adet basılmıştır.

This catalogue is published on the occasion of Komet 'If Not That, It is Another' exhibition held between November 19 - December 24, 2011 at MARS Architectural Research Studio.

Organizasyon / Organization
Pınar Öğrenci

Metin / Text
Necmi Zeka

Çeviri / Translation
Bülent Çınar

Grafik Uygulama / Graphic Application
Şebnem Günaydın

İletişim / Contact
pınarogrenci@yahoo.com facebook.com/marsistanbul

MARS Mimarlık Araştırmaları Stüdyosu / MARS Architectural Research Studio
Bostanbaşı Cad. No: 10 Galatasaray - Taksim / İstanbul

Baskı öncesi ve baskı / Color separation and printing
Aksoy Matbaa / Printing House

Yuzbasi Kaya Aldogan Sokak No: 7 Zincirlikuyu 34394 İstanbul - TURKEY
Phone: +90 (0212) 274 77 34 +90 (0212) 275 49 60
Fax: +90 (212) 217 12 30
E-mail: aksoy@aksoyprinting.com